

آزمون منبع کنترل لونسون^۱ (IPC)

این آزمون در سال ۱۹۷۳ و به منظور مشخص ساختن نوع منبع کنترل افراد بزرگسال توسط لونسون ساخته شده است. این پرسشنامه از نوع مداد و کاغذی و شامل سه زیر مقیاس و ۲۴ عبارت است.

نمره گذاری:

این پرسشنامه ۲۴ سوال دارد و با یک لیکرت شش درجه ای از کاملاً مخالف (۳- تا ۱-) تا کاملاً موافق (۱+) تا (۳+) سه مقیاس درونی، افراد قدرتمند و شانس را می سنجد. نمره کل برای هر یک از مقیاس ها مجموع نمرات آزمودنی در ۸ ماده مربوطه است که با عدد ۲۴ جمع می شود تا علامت آن حذف شود. دامنه نمرات در هر مقیاس بین صفر تا ۴۸ در نوسان است. نمرات بالا در هر مقیاس نشانگر آن است که فرد انتظار بالایی از کنترل توسط ریشه مورد نظر آن مقیاس دارد. سه مقیاس فرعی به نامهای مقیاس درونی (I) که مشتمل بر ۸ ماده است - مقیاس افراد قدرتمند (P) که مشتمل بر ۸ ماده است و مقیاس شانس (c) که آنهم ۸ ماده دارد.

برای بدست آوردن نمره نمرات مقیاس های فرعی نمره سوالات آن مقیاس با توجه به آنچه گفته شده و مطابق جدول زیر با هم جمع می گردد.

مقیاس	گویه ها
درونی بودن	1-4-5-9-18-19-21-23
شانس	۲-۶-۷-۱۰-۱۲-۱۴-۱۶-۲۴

¹ - Levenson Locus of Control

روایی و پایایی:

پایایی:

لونسون ضریب پایایی کودر ریچاردسون را برای هر یک از مقیاس ها را بین ۰/۵۱ تا ۰/۷۷ گزارش کرده است. پایایی به روش دو نیمه کردن با فرمول اسپیرمن - براون برای سه مقیاس درونی، افراد قدرتمند و شانس به ترتیب ۰/۶۲ ، ۰/۶۶ و ۰/۶۴ و پایایی به روش بازآزمایی به فاصله ی یک هفته بین ۰/۶ تا ۰/۷۹ گزارش کرده است (لونسون و میلر، ۱۹۷۶).

پایایی نسخه ی فارسی برای مقیاس های درونی، افراد قدرتمند و شانس به ترتیب ۰/۵۲ ، ۰/۷۱ و ۰/۶۸ گزارش شده است (قربانعلی پور و همکاران ، ۱۳۸۶). قربانعلی پور و همکاران (۱۳۸۶) همچنین ضریب پایایی این پرسشنامه را برای منبع کنترل درونی ۰/۷۵ ، بیرونی مبتنی بر قدرت دیگران ۰/۷۶ و بیرونی مبتنی بر شانس ۰/۶۱ گزارش کرده است (قربانعلی پور و همکاران ، ۱۳۸۶).

اعتبار: روایی همزمان با تقارنی مقیاس های درونی، افراد قدرتمند و شانس از طریق مقایسه با مقیاس های درونی بیرونی راتر و نیز مقایسه تمایلات اجتماعی مازلو - کراون، پرسشنامه شخصیتی کالیفرنیا و پرسشنامه شخصیتی ۱۶ عاملی کتل به اثبات رسیده است (قربانعلی پور و همکاران، ۱۳۸۶).

ماخذ :

گنجی ، حمزه (۱۳۸۰) . ارزشیابی شخصیت . نشر ساوالان .

قربانعلی پور، مسعود ؛ فراهانی، حجت اله و عریضی، حمید رضا (۱۳۸۶). بررسی رابطه ی منبع کنترل و گرایش اجتماعی. مجله ی پژوهشی دانشگاه اصفهان (علوم انسانی) ، جلد ۲۵، شماره ۴ . صص ۸۶-۷۹.

Levenson. H & Miller , j (1976). Multidimensional Locus of control in Sociopolitical activists of conservative and liberal ideologies . Journal of personality and Social Psychology , 33, 199-208.

پرسشنامه

دستورالعمل تکمیل:

در زیر عباراتی در مورد طرز رفتار وجود دارد. هر سوال به یک نظر رایج مربوط می شود. پاسخ خوب یا بد، صحیح یا غلط وجود ندارد. حتما با برخی سوالات موافق و با برخی دیگر مخالف خواهید بود. هر سوال را به دقت بخوانید و بعد بگویید تا چه اندازه با آن موافق یا مخالف هستید. ما علاقه مندیم که درجه ی موافقت یا مخالفت شما با هر یک از عبارات را بدانیم. برای نشان دادن درجه موافقت یا مخالفت خود، معیاری را که پیش از سوالات آمده است؛ در نظر بگیرید.

اگر به شدت موافق هستید پاسخ ۳+ را در جای خالی سمت راست عبارت بنویسید.

اگر تا حدودی موافق هستید (به طور متوسط) پاسخ ۲+ را در جای خالی سمت راست عبارت بنویسید.

اگر اندکی موافق هستید پاسخ ۱+ را در جای خالی سمت راست عبارت بنویسید.

اگر به اندکی مخالف هستید پاسخ ۱- را در جای خالی سمت راست عبارت بنویسید.

اگر تا حدودی مخالف هستید (به طور متوسط) پاسخ ۲- را در جای خالی سمت راست عبارت بنویسید.

اگر به شدت مخالف هستید پاسخ ۳- را در جای خالی سمت چپ عبارت بنویسید.

اولین فکری که به ذهن خطور می کند معمولاً بهترین است. هر عبارت را بخوانید، موافقت یا مخالفت خود با عبارت مورد نظر و شدت فکرتان را مشخص کرده و سپس بر طبق آن پاسخ دهید.

نظر خود را درباره ی هر عبارت بیان کنید. اگر فکر می کنید که عده های مورد استفاده در پاسخ ها به طور مناسبی نظر شما را نشان نمی دهد. نزدیکترین پاسخ به نظرتان را انتخاب کنید.

از همکاری جنابعالی کمال تشکر را دارد.

نمره ی شما از ۳+ تا ۳-	عبارت	ردیف
	این که بتوانم مدیر یک گروه باشم ، به توانایی هایم بستگی دارد.	۱
	زندگی مرا اغلب رویدادهای تصادفی کنترل می کنند	۲
	فکر می کنم که هر رویدادی که در زندگی من می افتد، اساساً به وسیله افراد قدرتمند (بانفوذ) تعیین می شود.	۳
	این که به هنگام راندگی تصادف بکنم یا نه ، اساساً به اینکه من چه قدر راننده ی خوبی هستم بستگی دارد.	۴
	وقتی برنامه ریزی می کنم ، بسیار مطمئن هستم که آن را انجام خواهم داد	۵
	اغلب شانسی برای حفاظت از منافع شخصی ام در مقابل بدشانسی ها وجود ندارد.	۶
	وقتی که من چیزی می خواهم آن را به دست می آورم و این به خاطر خوش شانسی خودم هست.	۷
	هر چند ممکن است توانایی های خوبی داشته باشم، ولی بدون کمک افراد قدرتمند (با نفوذ) ، نمی توانم مسئولیت مدیریت را به دست آورم.	۸
	تعداد دوستانی که دارم ، به اینکه چه قدر شخص خوشایندی هستم، بستگی دارد	۹
	معتقد هستم که آن چه قرار است اتفاق بیفتد ، رخ خواهد داد.	۱۰
	زندگی من اساساً توسط اشخاص قدرتمند (با نفوذ) هدایت می شود.	۱۱

۱۲	این که با اتومبیل تصادف بکنم یا نه ، اساساً به شانس بستگی دارد.
۱۳	افرادی مثل من خیلی کم شانس دارند که ، به هنگام درگیری با منافع گروه های فشار منافع شخصی خود را حفظ کنند.
۱۴	به نظر من عاقلانه نیست که برنامه بلند مدت داشته باشیم ، زیرا خیلی از کارها به شانس بستگی دارد.
۱۵	به دست آوردن آن چه می خواهم ، مستلزم خشنود کردن افرادی است که بالاتر از من هستند.
۱۶	اینکه من مدیر باشم یا نه ، بستگی به این دارد که آیا من به اندازه ی کافی خوش اقبال هستم که در مکان درست و زمان درست حاضر باشم.
۱۷	اگر افراد با نفوذ مرا دوست نداشتند ، مسلماً دوستان زیادی پیدا نمی کردم.
۱۸	در مورد آن چه باید در زندگیم اتفاق بیفتد ، تا اندازه ای می توانم خوب تصمیم بگیرم.
۱۹	معمولاً این توانایی را دارم که علایق شخصی خود را حفظ کنم.
۲۰	این که با اتومبیل تصادف کنم یا نه ، تا اندازه زیادی به سایر رانندگان بستگی دارد.
۲۱	وقتی به هدفم می رسم ، معمولاً به این علت است که به شدت تلاش می کنم.
۲۲	برای عملی کردن طرح های خود ، باید مطمئن باشم که آنها با نظر کسانی که بر من تسلط دارند ، هماهنگ هستند.
۲۳	زندگی مرا اعمال خودم تعیین می کنند
۲۴	این که دوستان کم یا زیادی داشته باشم ، اصولاً به سرنوشت بستگی دارد.